

ODONTOLOGIJOS GRUPĖ

BIO-AEROZOLIAI IR NUO JŲ APSAUGANČIŲ PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS: TĖSTINIS VILNIAUS UNIVERSITETO ODONTOLOGIJOS STUDENTŲ ŽINIŲ IR JŲ TAIKymo PRAKTIKOJE PALYGINIMAS

Autorius. Šarlota GALINAUSKAITĖ, V kursas.

Vadovas. Doc. dr. Ieva GENDVILIENĖ, Odontologijos institutas, Medicinos fakultetas, Vilniaus universitetas.

Tikslas. Įvertinti ir palyginti 2021 ir 2025 metų Vilniaus universiteto odontologijos studentų žinias apie bio-aerzolių ir nuo jų apsaugančias priemones bei priemonių naudojimo praktikoje įpročius.

Metodai. Tyrime dalyvauti pakviesti visi lietuvių kalba studijuojantys 2021 ir 2025 metų VU OI odontologijos studentai. I ir II kurso studentai priskirti kontrolinei grupei. Tiriamiesiems elektroninėmis susisiektimo priemonėmis išsiųsta anoniminė anketa, sudaryta iš penkių dalių: 1) demografinių duomenų; 2) asmeninių apsaugos priemonių (AAP) dėvėjimo įpročių; 3) žinių įvertinimo; 4) įsivertinimo; 5) papildomų mokymų poreikio klausimų su įvairiais atsakymų variantais. Gautų rezultatų statistinė ir matematinė analizė atlikta naudojant IBM SPSS Statistics 30.0 programą, o pasirinktas reikšmingumo lygis $p < 0,05$. Palyginimui taikyti: χ^2 (Chi kvadrato) kriterijus, vienfaktorinė dispersinė analizė (ANOVA) ir jos rūšys, Mann-Whitney-U testas, Kruskal-Wallis testas, Spearmano ir Pearsono koreliacijos.

Rezultatai. Tyrime dalyvavo 198 studentai (105 – 2021-ais ir 93 – 2025 metais). Bendras atsakymo dažnis siekė 93,4 proc. Nustatyta, kad 2021 metų studentai aerzolių generuojančių ir negeneruojančių procedūrų metu bent septynias AAP dėvėjo statistiškai reikšmingai dažniau už 2025 metų studentus. Taip pat rasta skirtumų tarp tiriamųjų higienos normų laikymosi darbo vietoje įpročių. Bendras studentų žinių lygis siekė penketo (silpnai) įvertinimą, o statistiškai geresnėmis žiniomis pasižymėjo 2025 metų III-V kurso studentai ($F=7,049$, $p=0,009$). Įsivertinimo klausimai atskleidė, kad respondentai turimas žinias gerokai perversino. 95 proc. visų tiriamųjų pripažino infekcijos kontrolės išmanymo ir jos reikalavimų laikymosi svarbą gydytojui odontologui. 2025 metų studentai nurodė studijų metu įgavę mažiau žinių ir praktinių įgūdžių infekcijos kontrolės tema nei 2021 metų respondentai ($p < 0,05$). Bendras papildomų

mokymų poreikis siekė 62,6 proc., o tinkamiausiu jų formatu pripažinti periodiniai 2 val. trukmės praktiniai užsiėmimai.

Išvados. Nors reikšmingai pasikeitė studentų AAP dėvėjimo įpročiai, žinios apie bio-aerzolių ir nuo jų apsaugančias priemones išliko prastos. Ir nors 2025 metų III–V kurso studentų tarpe pastebėtas minimalus žinių pagerėjimas, papildomų periodinių mokymų apie infekcijos kontrolę poreikis išliko didelis.

Raktažodžiai. Infekcijos kontrolė; bio-aerzoliai; asmeninės apsaugos priemonės; odontologijos studentai.